

Gryllus Dorka: „Nem lehet csak úgy ripsz-ropsz eldönteni, hogy én akkor mostantól fogva csak a mának élek.

Gryllus Dorka: „Nem lehet csak úgy ripsz-ropsz eldönteni, hogy én akkor mostantól fogva csak a mának élek. Ez egy folyamat, amit meg kell tanulni...”

Gryllus Dorka februárban, a Magyar Filmszemlén a legjobb női alakítást kapta a film főszerepéért. Júniusban, a portugáliai Setúbalban, a Festroia Festivalon a legjobb színésznő Ezüst Delfin-díjával jutalmazták. Szeptemberben Szocsiban ugyancsak a legjobb színésznőnek járó Ezüst Nyílvessző-díjat nyerte el a Dallasban nyújtott alakításáért. Karlovy Vary idei mustráján versenyen kívül vetítették a filmet, ám így is jelentős sikert aratott. Gryllus Dorka Berlinből jött a fesztiválra, ugyanis jó ideje ott van már a „főhadiszállása”.

Azon a napon, amikor az idei budapesti szemlén díjazták, Gárdos Péter új filmjében, A bringában forgatott. De nem sokkal azután, hogy átvette a díjat, már utazott is vissza Berlinbe, Shooting Starnak.

Emlékszem, lázas beteg voltam azokban a napokban. A forgatást is kétszer le kellett mondanom, mert annyi erőm sem volt, hogy kimozduljak a lakásból. Aztán ahogy csillapodott a lázam, jött értem a kocsí, és elvittek Szegedre, a forgatás színhelyére, de még ott is egész este a szállodában feküdtem, és szedtem a gyógyszert. Másnap úgy mentem játszani, hogy még a telefont sem vittem magammal. Nem akartam, hogy megzavarjon a koncentrációban. Nagyon össze kellett szednem magam.

Hogyan tudta meg, hogy díjazták az alakítását?

Jött a hír Pestről, hogy A porcelánbabával Gárdos Péter nyerte el a legjobb rendezés díját, Cserhalmi György pedig, aki éppen aznap A bringában forgatott velünk, A fény ösvényével

Írta: Új Szó

2005. október 01. szombat - Módosítás: 2005. október 01. szombat

nyert. Azaz, hogy mehetünk fel mind a hárman Budapestre. Egyfelől örültem, másfelől abban az állapotban semmi kedvem nem volt kiöltözni. Minden olyan hektikusnak tűnt. Nem úgy, mintha otthon lettem volna, és várom, hogy megszólal-e a telefon, és én kapom-e a díjat. A forgatáson nem is gondoltam rá. Örültem, hogy élek, és fel tudjuk venni a jelenetet. A díjátadásra végül hoztak egy szép zakót, és anyukámék is eljöttek. Nagyon boldog voltam.

Filmjei között, gondolom, a Dallas áll most az első helyen. Nem az Érzékek iskolája és nem is a Mix (amelyet pár héttel ezelőtt különdíjjal jutalmaztak a várnai fesztiválon), hanem a Dallas.

Nagyon fontos munka volt ez nekem, szeretnék is már valami hasonló súlyú munkát végezni, de ilyenből sajnos nem sok van. Ehhez kellett egy ilyen rendező, ilyen forgatókönyv és egy olyan szituáció, hogy már a forgatás előtt két héttel ott voltunk a romániai helyszínen, és naponta próbáltunk. Pejó Robi szerint az is jó volt, hogy a kinti hatóságok leállították a forgatást, így volt időm, még mélyebbre tudtam ásni magam a szerepben. Tény és való, én még sosem kerültem így egy filmbe. Robi ebben iszonyatosan profi, nem engedett haza a helyszínről. Azt mondta: menj közéjük, a cigányok közé, beszéljess velük, leسد el a gesztusaikat. Azt akarta, hogy minden mozdulatuk rögződjön bennem. S amikor elkezdték a forgatást, már nem töprengtem azon, hogy mit hogyan, mert minden megvolt. Olyan biztonságban éreztem magam a kamera előtt, mint talán még soha.

A bringában kit játszik?

Egy eladónőt a McDonald'sban. És odalép hozzá a télapó. Cserhalmi György. Nagyon pici jelenet.

De biztos, hogy nem sikkad el a filmben.

Remélem.

A Dallasban töltött nehéz hetek után egyetlen nap..., érdekes lehetett.

A kaposvári színházban azonban megtanultam, hogy nincs kis szerep és nagy szerep. Feladat van. Egy mondatban is lehet nagyon jó a színész. Az ottani társulatban nem a szerep nagyságáról, hanem a feladat nehézségéről beszélnek. A bringában sem éreztem semmi zavarót emiatt. Gárdos Péterrel már főiskolásként is sokat dolgoztam a televíziós Show-bálványban. Ha arra kérne, hogy csak egy percig álljak a kamera előtt, azt is megtenném neki. Bármit. Ez nem kérdés.

A filmszemle után jött a Berlinale, ahol a European Film Promotion több társával együtt ígéretes tehetségként mutatta be a nemzetközi szakmának és a közönségnek. Shooting Star volt a világ egyik legrangosabb fesztiválján.

Ezt az egészet azért találták ki, hogy Európának is legyenek sztárjai, ne csak Amerikának. Hiszen attól, hogy valaki cseh, dán vagy magyar filmekben játszik, még nem biztos, hogy európai sztár. Harminc évvel ezelőtt még voltak európai sztárok, most nem nagyon vannak. Sőt egyáltalán nincsenek. Az amerikai sztárok a sztárok. Ez a berlini ötlet éppen ezért szuper vállalkozás. Nekem tetszik. És én még szerencsés is voltam, mert az idei Berlinalén ott volt a Dallas. Ugyanis nem mindenkinek volt filmje a fesztiválon.

A csehek Shooting Starja Jan Budao volt, aki az Unalom Brünnsben című filmben remekel.

Neki is jól jött, hogy meg tudta mutatni, mit csinál. Én még a Berlinale előtt láttam a filmet. Emlékszem, iszonyú rossz kedvem volt, és elmentem moziba. Repültem a végén. Azt mondtam: oké, mégis szép az élet! És ezek után találkoztam Jannal. Nagyon szimpatikus volt. Mondtam neki, hogy milyen viccesnek találom, és mennyit nevettem rajta. Isteni a film. Jó a humora, az iróniája. A hatvanas évek cseh filmjeit juttatta eszembe. A Fekete Pétert, az Egy szöszi szerelmeit, a Tűz van, babám!-at. Nagyon megmelengette a lelkemet. Gimnazista koromban elég sok cseh filmet láttam. Milos Forman munkáit már akkor is nagyon szerettem.

Írta: Új Szó

2005. október 01. szombat - Módosítás: 2005. október 01. szombat

Meg a Százszorszégeket Vira Chytilovától.

Max Riemelt, a német film friss felfedezettje is az idén volt Shooting Star. Tavaly Karlovy Varyban a Napolában nyújtott játékaért ő kapta a legjobb férfialakítás díját.

Hozzám képest ő még mindig gyerek. Elképesztően helyes ember. Nyitott, pozitív, kedves. Érdekes volt, hogy ott van huszonkét ország huszonkét színésze, és mindenki őt akarta látni, mert német. Helyből jött. Ez rá is cáfolt némiképp a rendezvény céljára. Minden ország a maga sztárjával foglalkozott. A magyar újságírók tölem kértek interjút, a németek Max Riemelttől, a csehek Jan Budaotól. S tulajdonképpen ez is szép volt.

Berlint nemcsak nyelvtanulás céljából választotta másik városának, hanem az ottani filmrendezők miatt is, akiktől már kapott néhány komoly feladatot. Most, hogy kint él, mennyire van jelen a szakma sűrűjében?

Nagyon szeretek Berlinben, de ez nem azt jelenti, hogy egyfolytában partikra, fogadásokra járok. Még válogatásokra sem. Nem feltétlenül arról szól a kinti életem, hogy megyek, hadd ismerjenek meg! Én meghagyom a dolgok természetes folyamatát.

Nyelviskolába is jár?

Most éppen nem. Moszkvában voltam meg Portugáliában, de majd folytatom.

Egyébként is az élet a legjobb nyelvtanár. Főleg, ha a szerelem is közrejátszik benne.

És a közeg. Az is jó nyelviskola. Ha folyamatosan Berlinben vagyok, többet tanulok, mint akkor, amikor két-három hetenként hazaugrok. Visszatérve még a fontos összefüggésekre. Ha valaki szimpatikus nekem, azzal órákat elvagyok, de hogy én csak azért menjek oda valakihez, mert befolyásos ember, arra nem vagyok képes. Pedig tudom, hogy ezt könnyebben kellene kezelnem, hiszen ez is a szakma velejárója, csak ez is alkati dolog. Nekem nem megy. Mindig azt mondom: aki akar, megtalál. Tavaly egy kinti sorozatban kaptam szerepet, az idén egy rövidfilmben. Ez utóbbit Lengyel Rita rendezte, aki Berlinben jár főiskolára. Egy magyar lányról szól a történet, aki Berlinben akar még egyszer, s lehet, hogy utoljára találkozni a szerelmével. A fiú azonban nem nagyon akar előkerülni.

A portugáliai fesztiválon Shooting Starként volt jelen?

Hatan voltunk ott a huszonkettőből. Jan Budaó is eljött, Max Riemelt nem. Bizonyára forgatott. Azt persze nem sejtettem, hogy a Dallasért megjutalmaznak. Már Berlinben voltam, amikor felhívott Pejó Robi, és mondta, hogy „Itt állok a díjaddal...”

Portugáliában is elcsodálkoztak, amikor kiderült, hogy magyar színésznő?

Bárhová utazom is a világban, mindenütt felmerül a kérdés, hogy milyen nemzetiségű vagyok. Van bennem valami furcsa az anyukám szerint is. Ha örménnyel találkozom, biztosra veszi, hogy én is az vagyok. De néztek már kurdnak is, töröknek is, cigánynak is. Egy mexikói rendezővel dolgoztam nemrég Budapesten, A harag napja című koprodukciós filmben. Ő mexikóinak gondolt.

Moszkvában is fesztiválon volt?

Ott magyar filmhetet rendeztek, s arra hívtak meg. A Dallast és a Mixet vetítették. Sosem jártam még ilyen nagy városban, mint Moszkva. Hatalmas. Tele van energiával, de van benne sok félelem, bizonytalanság és veszély is.

A harag napjában Christopher Lambert-é a főszerep.

Két nyomozó van a filmben. Ő az egyik, én meg a másik felesége vagyok, akit jól megölnek. Hat napot forgattam, kínoztak rendesen. Középkor, inkvizíció, nagyon szeretem az ilyen kosztümös kalandfilmeket, pedig egész nap ki voltam feszítve egy hideg pincében. Látványos helyszín volt, csak elhalt egy idegszál a kezemben.

Mindent a művészetért!

Írta: Új Szó

2005. október 01. szombat - Módosítás: 2005. október 01. szombat

Csakhogy ez minden eddigi fizikai megpróbáltatást felülmúlt. Biztosan jól mutat majd a filmben, de az égvilágon senkit sem érdekelt, hogy mit érez a színész, ha jó erősen kikötözik és lógatják fejfelé. Azt egy idő után nehéz elviselni.

Ki tudja, mikor jön majd kapóra ebbéli tapasztalata...

Miről beszélünk?

Például egy érzéki kaland során...

... kikötöznek az ágyban? Jó, majd szólok, hogy ne törjük magunkat, ezen én már rég túlvagyok.

Karlovy Vary után merre utazik a Dallas?

Szarajevóba és Japánba.

Színpadi szerepről akkor szó sem lehet?

Bozsik Yvette hívott, hogy álljak be a Thália Színházban futó Vagina-monológokba. Ennek nagyon örülök. A színház tréning, amire szükség van. Karban tart a játékban. Bementem múltkor a Katona József Színházba Ascher Tamás próbájára. Úgy vert a szívem, hogy alig kaptam levegőt. Másfél éve nem ültem színházi próbán. Éreztem, folytatnom kell nekem is. Tíz évig azt hallgattam, előbb a főiskolán, utána meg Kaposváron, hogy színházban kell játszani, különben megáll az élet. Az én életem szerencsére nem állt meg, bár eljöttem Kaposvárról, de a kényszerképzet, hogy ha nem játszom színpadon, valami nagyon rossz fog történni, úgy látszik, megmaradt. Berlinben azonban rájöttem, hogy nem kell folyton játszani. Látok egy csomó embert, aki munkabolond. Depressziós, ha nem dolgozik. A pálya áldozata. Képtelen pihenni, élni, nem tud egy könyvbe belemerülni, megbolondul, ha nem kap valamilyen szerepet. Ez visszaüt egy idő után. Töltekezni kell. Adni csak úgy tudok, ha kapok is. Ahhoz pedig nekem kell megtalálnom a lehetőséget.

Berlin pedig rengeteg lehetőséget kínál.

Ha otthon vagyok, ötpercenként csörög a telefonom. Felhív valaki, már öt perce nyomja, és még mindig nem tudom, miről beszél. Ez szörnyű! Csak feldühít. Berlinben nagyon nyugis az életem, néha már annyira nyugodt, hogy olyan „falusi”. Felkelek, elmegyek tornázni, ebéd, németül beszélek, este találkozóm van, vagy elmegyek moziba, hébe-hóba fellépek egy zenekarral, énekelek... vigyáznom kell, nehogy lelassuljak. Bár az az igazság, otthon sem rohanok már annyit, mint régen. Nem pörgetem fel magam olyan nagyon. Már nem csinálok egy nap alatt tizenkét dolgot, a fele is éppen elég. Egyik helyről mentem a másikra, közben arra vártam, hogy történjen valami. Nem volt egy nyugodt percem sem. Minden reggel azzal keltem, hogy biztosan lekések valamit. Ennek vége. Ma már ura vagyok az életemnek.

Mekkora a távolság Berlin és Budapest között?

Lélekben?

Meg kulturálisan.

Nagyon közel van egymáshoz a két város. A vurstli is teljesen olyan, mint otthon. Berlinben is van mézeskalács szív, csak nem az áll rajta, hogy Szeretlek, hanem hogy Ich liebe dich. A vattacukor pedig Zuckerwatte. Ezen annyit röhögtem! Mentalitásbeli különbségről természetesen beszélhetünk, de ott sem olyan nagy a rés, hogy ne lehetne tudathasadás nélkül áthidalni. Német sosem leszek, az nyilvánvaló, de bírom, ahogy élnek. Vannak dolgok, amelyeket én, aki Kelet-Európában nőttem fel, nem úgy látok, mint ők, de komplexusom nem lesz emiatt. A humor, az ironia belőlük sem hiányzik. A túlélés miatt sok mindent megtanultak.

Filmes körökben hogy fogadják a külföldi „vendégmunkásokat”?

A barátaim szeretnek, hiszen azért a barátaim. Berlin soknemzetiségű város. Mindenkinek megadja az esélyt. Csak nulláról kell indulni. Nekem meg ez nem okozott gondot. Azt élvezem,

Írta: Új Szó

2005. október 01. szombat - Módosítás: 2005. október 01. szombat

ami most van, és nem görcsölök rá arra, hogy jaj, mi lesz holnap. És nem szoktam sem a múlton, sem a jövőn merengeni. Ezt a kettőt ki kell zárni. Persze nem lehet csak úgy ripsz-ropsz eldönteni, hogy én akkor mostantól fogva csak a mának élek. Ez egy folyamat, amit meg kell tanulni. Akinek sikerül, azt mondja: megéri. Szóval mindenképpen carpe diem!

SZABÓ G. LÁSZLÓ